

Vuoden 2022 tilinpäätös

Kaupunginhallitus 28.03.2023 § 61
245/02.06.01/2022

Valmistelija: talous- ja hallintojohtaja Leena Sämpi

Tilinpäätöksen laadinta ja käsittely

Tilinpäätöksestä säädetään kirjanpitolain lisäksi kuntalaissa. Tilinpäätös on laadittava tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava tilintarkastajien tarkastettavaksi. Tilintarkastuksen jälkeen tilinpäätös on saatettava valtuuston käsiteltäväksi kesäkuun loppuun mennessä.

Tilinpäätös laaditaan kuntaliiton voimassa olevien suositusten mukaisena. Tilinpäätökseen kuuluvat tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kaupungin talouteen ja konsernitaseeseen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa ja taseessa. Kaupunginhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella, jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää.

Kaupungin on laadittava konsernitilinpäätös, jos sillä on kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla määräämisvalta toisessa kirjanpitovelvollisessa. Konsernitilinpäätöksen tulee sisältää konsernituloslaskelma, -rahoituslaskelma ja -tase liitteineen. Sen laatimisessa tulee noudattaa soveltuvin osin kirjanpitolakia. Tilinpäätöksen allekirjoittavat kaupunginhallituksen jäsenet ja kaupunginjohtaja.

Tilintarkastajan on viimeistään toukokuun loppuun mennessä tarkastettava tilikauden hallinto, kirjanpito ja tilinpäätös. Tilintarkastuskertomukseen on sisällytettävä lausunto siitä, voidaanko tilinpäätös hyväksyä ja tilivelvollisille myöntää vastuuvapaus. Tarkastuslautakunta antaa tilintarkastuskertomuksen tiedoksi valtuustolle ja tekee esityksen tilinpäätöksen hyväksymisestä sekä vastuuvapauden myöntämisestä tilivelvollisille.

Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päättämät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat ja arvioi arviointikertomuksessaan, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Tilinpäätöksen keskeisimmät luvut

Vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa 88 869 euron ylijäämää. Ylijäämä heikkeni 384 302 euroa vuoden 2021 tasosta. Vuosikate laski edellisvuoden tasosta 261 509 euroa ollen nyt 1 274 163 euroa.

Tilinpäätöksen ylijäämä pieneni edellisvuodesta, mutta oli kuitenkin selvästi ennakoitua parempi. Talousarvio vuodelle 2022 laadittiin niin sanottuun nolla tasoon, mutta joulukuussa 2022 vahvistettu lisätalousarvio muutti talousarvion 396 000 euroa alijäämäiseksi. Kesäkuussa laaditun puolivuotiskatsauksen yhteydessä laaditun tilinpäätösnusteen mukaan ylijäämää ennakoitiin muodostuvan 45 000 euroa.

Keski-Pohjanmaan sosiaali- ja terveystaloustyöntekijäyhtymä Soiten kustannusten arvioitiin osavuositarkastuksessa ja lisätalousarviossa nousevan n. 21,6 milj. euroon, mutta lopullinen toteutuma oli hieman enemmän, n. 21,8 milj. euroa.

Toiminnan nettokulut eli toimintakate kasvoi edellisvuoden tilinpäätöksestä 7,3 %, 2 517 386 euroa.

Euromääräisesti suurin nousu, 1,3 milj. euroa oli Soiten kustannuksissa. Marraskuun tietojen perusteella suurimmat kasvut olivat erikoissairaanhoidossa ja vastaanottopalveluissa. Sähkökustannukset tuplaantuivat edellisvuodesta. Sähköön kului 640 000 euroa, kun edellisvuonna kustannukset olivat n. 300 000 euroa. Kasvatuksen ja opetuksen toimialalla nettokustannuksia kasvatti lähes 0,5 milj. euroa hankerahoitusten ja varhaiskasvatusmaksujen vähentyminen sekä henkilöstömenojen lisääntyminen.

Vuoden 2022 alusta toteutettiin organisaatiomuutos, jossa sivistyspalveluiden toimielin ja toimiala jakautuivat kasvatus- ja opetuslautakuntaan ja toimialaan sekä hyvinvointipalveluiden lautakuntaan ja toimialaan. Kasvatus- ja opetustoimialaan kuuluvat varhaiskasvatus sekä opetuspalvelut ja hyvinvointipalveluiden toimialaan kirjastopalvelut sekä muut hyvinvointipalvelut. Hyvinvointipalvelut käsittävät aikaisemman sivistyspalveluiden toimialan vapaa-ajan palveluiden tulosalueen toiminnot, jonka lisäksi hyvinvointipalveluiden toimiala vastaa kaupungin yleisestä viestinnästä. Toiminnan tuottoja ja kuluja vertailtaessa hyvinvointipalveluiden toimialan lukuja verrataan vapaa-ajan palveluiden tulosalueen vuoden 2021 lukuihin. Nettokustannukset kasvoivat n. 0,2 milj. euroa.

Verotulot olivat 20 861 374 euroa ja ne nousivat edellisvuodesta 0,84 milj. euroa eli 4,2 %. Vuoden 2022 alkuperäisessä talousarviossa verotulojen arvioitiin olevan 19 940 002 euroa. Joulukuussa 2022 kaupunginvaltuusto käsitteli lisämäärärahaa Soiten kustannuksiin ja korotti samalla verotulojen tuloarviota 20 600 002 euroon. Lopullinen toteutuma ylitti korotetunkin arvion 0,26 milj. eurolla. Kasvua oli eniten ansiotuloveroissa ja myös

kiinteistöveroissa, kun taas yhteisöverotulot laskivat hieman edellisvuoden tasosta.

Valtionosuudet olivat 17 260 024 euroa ja ne nousivat edellisvuodesta 1,23 milj. euroa eli 7,7 %. Valtionosuudet nousivat edellisvuodesta voimakkaasti. Alkuperäisessä talousarviossa vuodelle 2022 valtionosuuksien arvioitiin olevan 17 096 122 euroa. Joulukuussa 2022 kaupunginvaltuusto käsitteli lisämäärärahaa Soiten kustannuksiin ja korotti samalla valtionosuusarviota 17 250 122 euroon.

Talousarvion riittävyys ja ylitysoikeus

Kaupunginvaltuusto päätti 13.12.2021 vuoden 2022 talousarviossa toimintatuottojen ja -kulujen kokonaismäärärahat toimielimille. Lisäksi 12.12.2022 kaupunginvaltuusto myönsi kaupunginhallituksen toimielimelle, tilaajapalveluiden tulosalueelle 960 000 euron suuruisen lisämäärärahan Soiten määrärahaan sekä teknisten palveluiden toimielimen alaiselle tila- ja tukipalveluiden tulosalueelle 250 000 euron suuruisen lisämäärärahan sähkökustannuksiin. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuusto korotti verotulojen tuloarviota 660 000 euroa ja valtionosuuksien tuloarviota 154 000 euroa.

Toimielinten toimintakuluihin varatut määrärahat riittivät muilta osin, mutta kaupunginhallituksen määräraha ylittyi 108 376 euroa lisämäärärahasta huolimatta. Soiten kustannuksiin lisämääräraha mukaan lukien oli varattuna 21 598 000 euron suuruinen määräraha, mutta lopullinen toteutuma olikin peräti 21 800 807 euroa, eli määräraha ylittyi 202 807 euroa. Kaupunginvaltuusto käsittelee määrärahan ylitysoikeuden hyväksyessään tilinpäätöksen.

Investoinnit

Investointimenoihin oli talousarviossa varattu 9 036 000 euroa, mutta niistä toteutui vain 3 416 517,18 euroa. Investointituloja arvioitiin kertyvän 70 000 euroa ja niitä toteutui 148 183,32 euroa. Investointeihin varattuja määrärahoja jäi käyttämättä n. 5,6 milj. euroa pääosin siitä syystä, että Raasakan koulun uudisrakentamista päästiin toden teolla aloittamaan vasta toisen vuosipuoliskon aikana. Kunnallistekniseen infraan varattuja määrärahoja jäi käyttämättä 0,8 milj. euroa. Keskustan kehittämisinvestointeja ei päästy vielä aloittamaan, sillä siihen liittyvä katusuunnitelma hyväksyttiin teknisten palveluiden lautakunnassa vasta 25.8.2022. Lisäksi Kauppakuja ja Tapulikuja -nimisten katujen kadunpito päätöksestä on jätetty valitus hallinto-oikeuteen. Roikola-Rekiläntien perusparannukseen varatusta 275 000 euron määrärahasta kului suunnittelukustannuksiin 8 110 euroa.

Liikenneväyliin, puistoihin ja liikunta-alueisiin käytettiin yhteensä 1 461 292,04 euroa, josta:

- Roikolan ja Junkalantien kevyen liikenteen väyliin 605 230,92 euroa

- Katujen ja teiden suunnitteluun ja saneeraukseen (Koulukeskusalueen katujärjestelyt, Roikola-Rekilä -tien suunnittelu) 451 246,21 euroa
- Puistoihin ja liikunta-alueisiin (Kisapuisto, Takalon keinonurmikenttä) 317 678,00 euroa
- Osuus valokuituverkon liityntäverkkoon (Särkioja-Märsylä-Mutkalampi-Korpi) 60 000,00 euroa
- Tievalaistuksen saneerauksiin 27 136,91 euroa

Rakennuksiin käytettiin yhteensä 1 593 181,762 euroa, josta suurin osa, eli 1 421 933,22 euroa, kului Raasakan koulun rakentamiseen. Loppuosa kului terveyskeskuksen salaojaremonttiin ja muihin perusparannusluonteisiin töihin.

Kone- ja kalustohankintoihin käytettiin 263 947,26 euroa, josta:

- Sivistystoimi 65 532,42 euroa (Takalon ja yläkoulun koululuokkien kalustaminen)
- Tekninen toimi 95 000,00 euroa (ympäristöhoitokone)
- It-ohjelmistot 89 810,48 euroa (varhaiskasvatuksen ohjelmisto, langattoman verkon uusiminen, nettisivujen ja verkkokaupan päivittäminen)
- Palo- ja pelastustoimi 13 604,36 euroa (peräkärry ja mönkijä)

Kiinteistöjen ei vuoden 2022 aikana hankittu mutta niitä myytiin ja myynneistä saatiin kauppahintaa yhteensä 56 123,00 eurolla.

Osakkeita ja osuuksia hankittiin 98 096,12 eurolla (Työplus Oy 97 214,12 euroa ja Metsäliitto Osuuskunta 882,00 euroa).

Konsernitilinpäätös

Kaupunkikonsernin tilikausi oli alijäämäinen 1 766 072 euroa. Konsernitilinpäätös painui alijäämäiseksi Korpelan Voiman kuntayhtymän merkittävästä, 6 286 958 euron alijäämästä johtuen. Korpelan Voiman kuntayhtymän alijäämästä yhdistellään Kannuksen kaupungin konsernitilinpäätöksen omistusosuuden mukainen osuus, 26,07 %, eli 1 639 000 euroa. Kaupungin ylijäämä oli 88 869 euroa.

Lähes kaikki kaupungin tytär- ja osakkuusyhtiöt ylsivät ylijäämäiseen tilinpäätökseen. Ainoastaan Kannuksen Vuokra-asunnot Oy kirjasi 85 591,97 euroa tappiota, minkä aiheutti Eskolan vuokratalo G:n alaskirjaus. Kirjatulla tappiolla ei ole vaikutusta yhtiön rahavaroihin tai maksuvalmiuteen. Myös sosiaali- ja terveystaluyhtymä Soiten konsernitilinpäätös päättyi 612 691 euroa alijäämäiseksi, tästä kuitenkin kaupungin konsernitilinpäätökseen yhdistellään vain 5,44 %, eli 33 330 euroa. Keski-Pohjanmaan koulutusyhtymä ja Keski-Pohjanmaan Liitto ylsivät ylijäämäiseen tulokseen, mutta niistä yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen alle 9 %:n omistusosuudet. Alijäämästä huolimatta kaupunkikonsernin kertynyt ylijäämä taseessa on edelleen varsin vahva, 11,3 milj. euroa. Konsernin lainakanta kasvoi jonkin verran edellisvuodesta.

Vuoden 2022 tilinpäätös on oheismateriaalina.

Kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus:

1. ottaa käsiteltäväksi v. 2022 tilit ja tilinpäätöksen,
2. päättää hyväksyä ja allekirjoittaa vuoden 2022 tilinpäätöksen,
3. päättää kuntalain 115 §:n mukaisesti tilikauden tuloksen käsittelystä tasekirjan kohdassa 1.7 esitetyllä tavalla,
4. päättää lähettää v. 2022 tilit ja tilinpäätöksen tilintarkastajan tarkastettavaksi ja tarkastuslautakunnan käsiteltäväksi,
5. saattaa tilinpäätöksen tarkastuslautakunnan valmistelun jälkeen kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi
6. esittää valtuustolle, että se myöntää 108 376 euron ylitysoikeuden kaupunginhallituksen toimelimen toimintakulumäärärahaan
6. antaa oikeuden suorittaa tekniset tarkistukset asiakirjaan.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti yksimielisesti hyväksyä kaupunginjohtajan ehdotuksen asiassa.

Pidettiin tauko klo 10.30 – 10.36.